

Lubelskie przedmieścia

Sławin

Za Sławinkiem, na południe od szosy warszawskiej ciągną się tereny dawnego Sławina, przyłączone do Lublina w 1959 r. W obrębie miasta znalazły się grunty wsi Sławin z nieliczną zabudową wiejską oraz centrum gospodarcze dawnego folwarku. Tereny te nie objęte jeszcze procesem rozbudowy miasta, zachowały swój pierwotny charakter, łącznie z istniejącą tu historyczną zabudową.

Dzieje Sławina nie są jeszcze w pełni znane. Wiadomo, że wieś o tej nazwie notowana była już w wieku XIV. W połowie wieku XV Sławin pozostawał w posiadaniu Mikołaja Dzika h. Doliwa. Z późniejszych właścicieli znany jest Andrzej Dydyński, do którego wieś należała w 1676 r. oraz Kunegunda Dydyńska wymieniana w aktach grodzkich w roku 1703 i 1707. Z tego okresu pochodzą najstarsze przekazy źródłowe dotyczące zespołu dworskiego. Są one jednak fragmentaryczne i nie pozwalają na odtworzenie ówczesnej zabudowy ani też na jej dokładną lokalizację. Można jedynie przypuszczać, że budynek mieszkalny prezentował typ dworku z gankiem i alkierzami, zaś w jego pobliżu znajdowała się zabudowa gospodarcza, z której wymieniono stodołę i browar.

W 1881 r. z dóbr Sławin utworzone zostają dwa folwarki. Jeden z nich zachowuje poprzednią nazwę Sławin, drugi zaś otrzymuje nową, przyjętą od sąsiedniej wsi Woli Sławińskiej. Nowo wytyczony folwark Sławin zakupiony w 1881 r. od Rzewuskich, staje się własnością Władysława Frydryksa. Majątek obejmował ziemie ciągnące się od Snopkowa, wzdłuż granicy ze Sławinkiem, po wieś Sławin. Ówczesne zabudowania dworskie, jak wskazuje plan folwarku z 1881 r. usytuowane były między szosą a rzeką Czechówką. Ich centrum stanowił dwór z ogrodem, poza którym znajdował się budynek gospodarczy. Do majątku należała również karczma położona na przeciwległym brzegu Czechówki.

Przy obecnym stanie badań nie sposób określić w jakim stopniu zespół ten był odpowiednikiem wcześniejszego założenia dworskiego wzmiankowanego w początkach wieku XVIII. Nietrudno natomiast ustalić, że był on punktem wyjścia dla zabudowy uformowanej w latach późniejszych i zachowanej do dzisiaj przy Al. Warszawskiej, co potwierdza nie tylko stan aktualny, ale również plan majątku z 1917 roku.

Proces rozbudowy folwarku nastąpił zapewne wkrótce po jego powstaniu w 1881 r. i był kontynuowany przez następnego właściciela Wilhelma Krebsa, do którego Sławin należał w latach 1894-1916, W tym czasie ustaliła się zabudowa gospodarcza i folwarczna. Lata te były też zapewne okresem przebudowy dworu, który otoczony zostaje parkiem, założonym w miejscu poprzedniego ogrodu. Jak wskazuje stan aktualny, powstały wówczas zespół przetrwał do dzisiaj zasadniczo w swym pierwotnym założeniu. Jego szczególnym walorem jest trafne wykorzystanie konfiguracji terenu. Dość istotnym zmianom uległ natomiast dwór. Budynek kilkakrotnie przekształcany oraz odbudowany po pożarze w 1956 r., utracił swą czystość stylową i pierwotne proporcje. Tym niemniej wraz z parkiem i kompleksem budynków gospodarczych stanowi nadal obiekt godny zainteresowania konserwatorskiego.